

Un nombrós grup de professors està fent un important esforç per impulsar el treball en Agricultura periurbana (ApU). D'altra banda un altre conjunt de professors (conjunts amb intersecció no nul·la!), PAS i estudiants està fent un esforç en Agricultura per al Desenvolupament. (ApD). Són dues apostes de futur per a l'ESAB, amb valor social clar. Evidentment no exclouen que més endavant hi afegim altres opcions estratègiques. En aquests moments els treballs en ApU i ApD són una realitat. En aquest full d'informació, des de la Direcció, pretenem informar a la comunitat universitària de l'ESAB del treball que s'està fent en ApD.

Algunes idees bàsiques:

1. El treball en ApD no és una tasca altruista. És un treball acadèmic i com a tal ha de ser reconegut. Actualment la UPC reconeix com a *punts d'extensió universitària* la participació de professorat en projectes de desenvolupament. Podem considerar aquest fet com un pas cap a la normalitat en aquest camp.
2. Les activitats de l'ESAB en ApD han de ser activitats acadèmiques regulars (docència, recerca, transferència de tecnologia).
3. L'activitat acadèmica en ApD té absolut sentit social. D'altra banda, la Universitat no és una ONG ni una OG, que hagi de promoure o liderar projectes de cooperació. És una institució acadèmica, el nostre ha de ser un treball acadèmic: docència, recerca i transferència de tecnologia.

Resum d'activitats (curs 2005-2006):

Participació en projectes:

Àfrica

Karang, Senegal

Es tracta d'una col·laboració amb la granja escola de Karang, gestionada i dinamitzada per la comunitat d'escolapis del Senegal, per a realitzar les proves pilot de compostatge i per a la instal·lació d'un sistema de rec per goteig.

M'Lomp, Senegal

Es tracta d'una col·laboració amb la granja escola de M'Lomp, gestionada i dinamitzada per la comunitat d'escolapis del Senegal, per al disseny d'un sistema de rec per goteig i per a la participació a les activitats regulars de formació de la granja-escola.

Berengado-ugou, Burkina Faso

Per demanda de l'organització Oxfam Internacional a Burkina Faso, alumnes i professors de l'escola col·laboren en el projecte de desenvolupament agrícola a la cooperativa Wouol amb els enginyers agrícoles locals per a solucionar problemes tècnics concrets de la producció i transformació de diversos productes, principalment el mango.

Amèrica Llatina

Regió d'Arequipa, Perú

Alumnes i professors de l'ESAB, amb membres del GIRO Centre Tecnològic, responen a les demandes dels ajuntaments de tres municipis de la regió (Yanahuara, Alto Selva Alegre i Cotahuasi) per al desenvolupament i execució d'un pla de recollida selectiva de la fracció orgànica dels residus municipals, i per a la implementació d'un pla de gestió d'aquests residus.

San Miguelito, Nicaragua

En col·laboració amb l'ONG Desos Opció Solidària, 7 alumnes i 3 professors de l'ESAB estan treballant en la identificació dels sistemes actuals de producció per fer una proposta de millora tant de la producció com de la comercialització en els sectors agropecuari, forestal i aqüícola.

Kukra River, Nicaragua

La comunitat universitària de l'ESAB ha treballat en aquest projecte des de l'any 2002, en el programa de suport al desenvolupament sostenible de les comunitats rurals i indígenes, per a la millora de les seves condicions de vida i salut i per a l'increment de la seguretat i sobirania alimentàries. Enguany participen també membres del CITCEA (ETSEIB) i de Telecos sense Fronteres en un projecte de Telemedicina.

Coconuco, Colòmbia

Un professor i una alumna de l'ESAB inicien enguany la col·laboració amb el TULL, Grupo de Investigadores para el Desarrollo Rural, adscrit a la Facultad de Ciencias Agropecuarias de la Universidad del Cauca, participant en un projecte ramader i d'explotació lletera.

Ventanilla, Perú

En col·laboració amb l'ONG Desos Opció Solidària, enguany es farà el seguiment i ampliació del projecte de desenvolupament agrícola del Parque Ecológico Pradera Verde, a l'assentament humà de Los Olivos de la Paz.

Buenos Aires, Argentina.

En Francisco Irazo ha liderat el projecte de formulació del "Programa de apoyo al fortalecimiento institucional del Servicio Nacional de Seguridad Alimentaria (SENSA) de Argentina", finançat per la Comissió Europea i el Govern Argentí.

Àsia

Bhimpedhi, Nepal

Per demanda de l'ONG Amics del Nepal, els alumnes realitzaran un estudi de viabilitat per a la gestió de búfals i els seus derivats. Es tracta de millorar la gestió, impulsar la tasca de la cooperativa, estudiar la viabilitat de la comercialització dels derivats i estudiar altres aprofitaments, sobretot tracció animal i biogàs.

Vedanthangal, Índia

Professors, PAS i estudiants de l'ESAB treballen en un projecte de sostenibilitat i millora del cultiu de plantes medicinals al Sud de l'Índia.

Persones implicades:

Nº d'alumnes que participaran en els projectes:	De l'ESAB: 34 (5%) D'altres escoles i centres de la UPC: 7
Nº de professors que han realitzat o realitzaran desplaçaments de treball en projectes:	De l'ESAB: 4 D'altres escoles i centres de la UPC: 2
Nº de professors que participen en projectes:	De l'ESAB: 12 (20%) D'altres escoles i centres de la UPC: 4
Nº de PAS:	De l'ESAB: 1

La Universitat Politècnica de Catalunya a través del Centre de Cooperació per al Desenvolupament (www.upc.edu/ccd) ha concedit com ajut per a la realització de tots aquests projectes un total de 61500 €. Aquesta important xifra mostra l'avaluació positiva que realitza el CCD del treball de cooperació internacional a l'ESAB.

En el treball realitzat per alumnes i professors en aquests projectes sobre el terreny es preveu la realització de **14 treballs de final de carrera**, que s'afegiran als 36 TFC sobre cooperació que hi ha actualment a la biblioteca realitzats per alumnes de l'ESAB. Podeu veure el llistat complet a <http://mie.esab.upc.es/apd/docs/tfc.htm>

Curset d'introducció a la cooperació internacional

S'ha realitzat el curs "Introducció a la cooperació internacional" en el semestre de tardor i en el de primavera. Aquest curs està reconegut per als alumnes de l'escola amb un crèdit de lliure elecció.

- Tardor: 17 participants
- Primavera: 15 participants

Enguany, per a la realització d'aquest curs d'introducció hem comptat amb la col·laboració d'especialistes externs per a diverses sessions. Van participar al curs Josep Artigas, enginyer agrònom que treballa al Senegal des de fa 30 anys, Marta Ruiz, enginyera agrònom amb àmplia experiència en cooperació que ha treballat durant força temps a El Salvador, i Pere Albajar, metge de Metges sense Fronteres, que treballa a l'amazònia brasilera.

Xerrades a l'escola:

- "Què és la cooperació internacional? Es pot fer cooperació des de l'escola?" Daniel López, 27 setembre 2005.
- "Nicaragua: projecte Bluefields" Xavier Vila, Alex Golzález i Montse Molla, 18 d'octubre 2005.
- "Perú: Los Olivos de la Paz" Raquel Villares i Montse Barbut, 28 d'octubre 2005.
- "Visites del Sud: Elías Quispe, productor de cacau de Bolívia" Patricia Cantarell (Intermón Oxfam) i Elías Quispe (cooperativa El Ceibo, Bolívia), 17 novembre 2005.
- "30 anys de cooperació internacional al Senegal" Josep Artigas, 21 novembre 2005.
- "Desenvolupament agrícola a Burkina Faso" Mònica Sánchez (Intermón Oxfam) i Joan Oca (ESAB), 21 febrer 2006.
- "Desenvolupament sostenible, una oportunitat per San Miguelito, Nicaragua", Andrea de Llobet, Xavier Vila, 22 febrer 2006.
- Informació sobre el Màster "Agricultura per al Desenvolupament" Daniel López, 20 de març 2006.
- "10 anys de cooperació a El Salvador" Marta Ruiz, 5 d'abril de 2006.
- "Dinamització del sector de plantes medicinals i medicina natural en una zona rural d'El Salvador" Mònica Fanlo (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya), 16 de maig 2006.

Exposició de projectes del CCD

Durant el mes de desembre de 2005 es van exposar al vestíbul de l'escola els pòsters dels projectes que el CCD va recolzar durant el 2004, entre els quals n'hi havia 5 d'agricultura, que es van exposar en un plafó central.

Difusió del projecte Agricultura per al Desenvolupament

Presentació del projecte ApD a diverses ONGs:

- Intermón-OXFAM: presentació a l'àrea d'educació i sensibilització (Raquel León), a l'àrea de recerca (Gonzalo Fanjul), i a l'àrea de projectes de cooperació (Xavi Palau).
- Veterinaris sense fronteres: presentació al president, Gustavo Duch, i a Ferran Garcia.
- DESOS Opció Solidària: presentació al president de l'entitat, Xavier Vila.
- Món-3: presentació a Xavier Latorre, responsable de cooperació
- Cerai: presentació a Aristides Sanjuán

Presentació del projecte ApD a diverses administracions:

- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, presentació a Alexandra Haglund, tècnica de l'àrea de Sensibilització i Capacitats.
- Ajuntament de Castelldefels, presentació al regidor de Pau i Solidaritat, Juan Manuel Patón, i la tècnica de cooperació, Lourdes Carreras.
- Fons Català de Cooperació, presentació a Albert Pujol.

Visites a la pàgina web (a dia 22 de maig): 722 visites procedents de: Espanya, Estats Units, Eslovènia, Països Baixos, Argentina, Uruguai, Senegal, Bèlgica, Perú i Portugal.

Informació del III Congreso Universidad y Cooperación al Desarrollo

El passats 26-28 d'abril es celebrà a Madrid un congrés que aplegà unes 500 persones de moltes universitats espanyoles per intercanviar coneixements sobre el treball que fa i ha de fer la universitat en l'àmbit de la cooperació internacional. L'ESAB presentà una ponència al congrés discutint la importància que hauria de tenir l'agricultura en cooperació internacional, el paper que poden jugar les universitats en aquest camp i fent difusió del projecte ApD de l'ESAB. El text sencer de la ponència presentada el podeu baixar a:

http://mie.esab.upc.es/apd/docs/congreso_madrid.pdf

Onze de les ponències i iniciatives presentades al congrés estan relacionades amb l'ApD. Això ens mostra clarament que el projecte de l'ESAB en ApD no és inversemblant, són nombroses les escoles i grups de recerca d'agricultura que estant iniciant un treball en el mateix sentit.

(<http://mie.esab.upc.es/apd/docs/extern/grups.htm>)

Cada un dels grups és fort en certs aspectes i té menys experiència en d'altres. La nostra situació és semblant, el nostre col·lectiu laboral (PDI, PAS) acumula una forta experiència en intervencions en projectes de producció agrícola sobre el terreny, en canvi tenim poca experiència en qüestions socioeconòmiques. S'escau aprofitar la nostra fortalesa per fomentar un treball de millora dels petits productors on hem anat acumulant experiència. S'escau també cercar estratègies per poder anar guanyant experiència en els aspectes socioeconòmics. En aquest sentit volem animar als professors d'economia en anar-se involucrant en ApD.

L'ApD i les universitats catalanes.

El IV congrés Universitats i Cooperació al Desenvolupament es realitzarà a Catalunya l'any 2008. Esperem poder donar, en aquesta ocasió, una especial rellevància a l'ApD.

Participació en el Màster UB

Com en anteriors realitzacions del Màster en Cooperació de la UB, enguany diversos professors de l'escola hi col·laboren impartint el seminari de 10 hores "Agricultura i desenvolupament".

Properes activitats:

Juliol 2006: Jornades d'ApD a l'ESAB amb ponències presentades per professors i estudiants de doctorat en relació a la recerca, transferència de tecnologia i docència que s'està duent a terme a l'ESAB en relació amb Agricultura per al Desenvolupament.

Possible organització d'un **congrés o trobades en ApD**. Estem estudiant la possibilitat que l'ESAB pugui organitzar i acollir el primer congrés o trobada d'investigadors d'universitats catalanes i espanyoles dedicats a l'agricultura per al desenvolupament. És de gran interès per a tots els professionals en aquest àmbit una trobada per intercanviar experiències i començar a establir vincles de cara a treballar conjuntament i aprofitar els aspectes en que cada grup és fort.

Preparació del Master ApD

Diversos professors de l'escola estan treballant en la preparació d'un màster en "Agricultura pel Desenvolupament". Tenim l'esperança de poder fer que el curs 2007-2008 aquest sigui un màster oficial, ja que actualment ja ha estat aprovat per la Generalitat i per la UPC.

Podeu trobar informació sobre el pla d'estudis a la web:

<http://mie.esab.upc.es/apd/master.htm>

Tot aquest treball ha estat possible per l'esforç col·lectiu, però especialment pel treball de l'Eva Vendrell (becaria finançada durant aquest curs amb recursos procedents del vicerectorat de recerca de la UPC). Des d'aquest mitjà, com a Director de l'Escola vull mostrar el meu agraïment al seu esforç i dedicació, ha estat una peça cabdal per posar en marxa un projecte engrescador.